

[Total No. of Question: 06]

SEAT No.

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A LL.B. (Five Year Course)

CE 0101: GENERAL ENGLISH

(2023 CBCS Pattern) (Semester – I)

Time : 03 Hours

Max. Marks : 70

Instructions :-

- 1) Answer any two questions from Part A. Each question in Part A is for 20 marks.*
 - 2) Answer any two questions from Part B. Each question in Part B is for 15 marks.*
-

PART - A

[2 x 20 = 40]

- Q.1 Explain word – formation processes with examples.
- Q.2 Describe in detail word stress & intonation.
- Q.3 What is a modal auxiliary? Prove it along with examples.

PART – B

[2 x 15 = 30]

- Q.4 What is the method 'PQRST'? Which are its types?
- Q.5 Write a paragraph on "Advantages and Disadvantages of Mobile phones"
- Q.6 Explain Reading Techniques and its types.

[Total No. of Question: 10]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A LL.B. (Five Year Course)

**BA 0102 : GENERAL PRINCIPLES OF POLITICAL SCIENCE
(2023 CBCS Pattern) (Semester – I)**

Time : 03 Hours

Max. Marks : 70

Introductions to candidates:

- 1) Answer any two questions from Part A. Each question carry 15 marks.
 - 2) Answer any three questions from Part B. Each question carry 10 marks.
 - 3) Answer any two questions from Part C. Each question carry 05 marks.
-

PART-A

[2X15= 30]

Answer **any two** the following questions. (Essay type)

- Q.1)** Discuss the behavioural approach to the study of political science.
- Q. 2)** Explain the social contract theory to the origin of state.
- Q.3)** What is mean by separation of powers? Explain the basic principles of separation of powers.
- Q.4)** Explain various types of political party system with its merits and demerits.

PART-B

[3x10=30]

Answer **any three** of the following questions. (Essay type)

- Q.5)** Explain the relationship of political science with sociology and economics.
- Q.6)** Explain the essential elements of the state.

Q.7) What is meant by sovereignty? Explain the types of sovereignty?

Q.8) Explain Aristotle's classification of the governments.

Q.9) Explain the functions of political parties.

PART-C

[2X5=10]

Q.10) Answer any two of the following questions. (Short notes)

- A) Significance of political science
- B) Pluralist theory of sovereignty
- C) Federal government
- D) Regional political parties

[Total No. of Question: 10]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A LL.B. (Five Year Course)

BA 0102: GENERAL PRINCIPLES OF POLITICAL SCIENCE

(2023 CBCS Pattern) (Semester – I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : ३ तास

एकूण गुण : ७०

परीक्षार्थीना सूचना-

१. भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न १५ गुणांचा आहे.
२. भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न १० गुणांचा आहे.
३. भाग क मधील कोणत्याही दोन संक्षिप्त टीप लिहा. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न ५ गुणांसाठी आहे.

भाग – अ

(२X १५= ३०)

१. राज्यशास्त्राच्या अभ्यासाचा वर्तनवादी दृष्टीकोनावर चर्चा करा.
२. राज्याच्या उदयाचा सामाजिक करार सिद्धांत स्पष्ट करा.
३. सत्ताविभाजन म्हणजे काय? सत्ताविभाजनाच्या सिद्धांताची मुलभूत तत्त्वे स्पष्ट करा.
४. राजकीय पक्ष पद्धतीचे विविध प्रकार गुण आणि दोष यांसह स्पष्ट करा.

भाग-ब

(३X 10= ३०)

५. राज्यशास्त्राचे समाजशास्त्र आणि अर्थशास्त्राशी असलेले संबंध स्पष्ट करा.
६. राज्याचे मुलभूत घटक स्पष्ट करा.
७. सार्वभौमत्व म्हणजे काय? सार्वभौमत्वाचे प्रकार स्पष्ट करा.
८. अॅरिस्टॉटलने शासनसंस्थेचे केलेले वर्गीकरण स्पष्ट करा.
९. राजकीय पक्षांची विविध कार्ये स्पष्ट करा.

भाग- क

(२X ५= १०)

1. राज्यशास्त्राचे महत्व
2. सार्वभौमत्वाचा अनेकसत्तावादी सिद्धांत
३. स्वराज्य शासन व्यवस्था
4. प्रादेशिक राजकीय पक्ष

[Total No. of Question: 10]

SEAT No.

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE
And
NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR
First Year B.A LL.B. (Five Year Course)
BA 0103 : GENERAL PRINCIPLES OF ECONOMICS
(2023 CBCS Pattern) (Semester – I)

Time : 03 Hours

Max. Marks : 70

Introductions to candidates:

- 1) *Answer any two questions from Part A. Each question carry 15 marks.*
 - 2) *Answer any three questions from Part B. Each question carry 10 marks.*
 - 3) *Answer any two questions from Part C. Each question carry 05 marks.*
-

Answer the following questions (Essay Type) (Any 02)

[2x15=30]

- Q.1)** Explain the law of demand with its assumptions and limitations.
- Q.2)** Explain the relationship of Economics with Political Science, Management and Governance.
- Q.3)** Explain Gandhian and AmartyaSen's Modernindian economic thoughts.
- Q.4)** Explain the price and output determination under perfect competition market.

Answer the following questions (Essay type) (Any 03)

[3x10=30]

- Q.5)** State and Explain Scope and importance of Economics.
- Q.6)** Explain the significance of resources and their scarcity.
- Q.7)** Explain internal and external diseconomies and economies of scale.

Q.8) Define elasticity of demand and also explain price, income and cross elasticity of demand.

Q.9) Elaborate Factors of Production..

Q.10) Answer the following questions (short notes) (Any 02)

[2x5=10]

- A) Law of Returns to scale.
- B) Fixed Cost and Variable Cost
- C) Cartel
- D) Micro and Macro Economics

[Total No. of Question: 10]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE
And
NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR
First Year B.A LL.B. (Five Year Course)
BA 0103 : GENERAL PRINCIPLES OF ECONOMICS
(2023 CBCS Pattern) (Semester – I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : ३ तास

एकूण गुण : ७०

परीक्षार्थीना सूचना-

१. **भाग अ** मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. **भाग अ** मधील प्रत्येक प्रश्न १५ गुणांचा आहे.
२. **भाग ब** मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. **भाग ब** मधील प्रत्येक प्रश्न १० गुणांचा आहे.
३. **भाग क** मधील कोणत्याही दोन संक्षिप्त टीप लिहा. **भाग क** मधील प्रत्येक प्रश्न ५ गुणांसाठी आहे.

भाग अ

Q1) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (निबंधप्रकार) (कोणतीही 02) [३०]

अ) मागणीचा नियम त्याच्या गृहितक आणि मर्यादांसह स्पष्ट करा.

ब) अर्थशास्त्राचा राज्यशास्त्र, व्यवस्थापन आणि शासन यांच्याशी असलेला संबंध स्पष्ट करा.

क) गांधीवादी आणि अमर्त्यसेन यांचे आधुनिक भारतीय आर्थिक विचार स्पष्ट करा.

ड) परिपूर्ण स्पर्धा बाजार अंतर्गत किंमत आणि उत्पादन निर्धारण स्पष्ट करा.

भाग ब

Q2) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (निबंधप्रकार) (कोणतीही 03) [३०]

अ) अर्थशास्त्राची व्याप्ती आणि महत्त्व राज्य करा आणि स्पष्ट करा.

ब) संसाधनांचे महत्त्व आणि त्यांची कमतरता स्पष्ट करा.

क) अंतर्गत आणि बाह्य अर्थव्यवस्थेचे आणि स्केलच्या अर्थव्यवस्थेचे स्पष्टीकरण करा.

ड) मागणीची लवचिकता परिभाषित करा आणि किंमत, उत्पन्न आणि मागणीची क्रॉस लवचिकता देखील स्पष्ट करा.

भाग क

इ) उत्पादनाचे विस्तृत घटक..

Q3) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (लहाननोट्स) (कोणतीही 02) [१०]

अ) प्रमाणात परतावा कायदा.

ब) निश्चित किंमत आणि परिवर्तनीय खर्च

क) संघटना

ड) सूक्ष्म आणि समग्र अर्थशास्त्र

[Total No. of Question: 10]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A LL.B. (Five Year Course)

**BA 0104: GENERAL PRINCIPLES OF SOCIOLOGY
(2023 CBCS Pattern) (Semester – I)**

Time : 03 Hours

Max. Marks : 70

Introductions to candidates:

- 1) Answer any two questions from Part A. Each question carry 15 marks.*
 - 2) Answer any three questions from Part B. Each question carry 10 marks.*
 - 3) Answer any two questions from Part C. Each question carry 05 marks.*
-

PART - A

Answer the following questions in detail (any two)

[2x15=30]

Q.1) Define the family what are the functions of family?

Q.2) Discuss the social control and means of control?

Q.3) Elaborate the differences between societies

Q.4) What is socialization? Explain the agencies of socialization.

PART - B

Answer the following questions in detail (any three)

[3x10=30]

Q.5) Explain the significance of sociology.

Q.6) Elaborate values and norms

Q.7) Discuss the relationship between community, individual and culture.

Q.8) Explain social mobility with its forms

Q.9) How caste and class system is a part of social stratification.

PART - C

***Q.10)* Write Short notes (any two)**

[2x5=10]

a) Define Sociology

b) Ethics

c) Social Control

d) Define Social movement

[Total No. of Question: 3]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A LL.B. (Five Year Course)

BA 0104: GENERAL PRINCIPLES OF SOCIOLOGY

(2023 CBCS Pattern) (Semester – I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : ३ तास

एकूण गुण : ७०

परीक्षार्थीना सूचना-

१. भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न १५ गुणांचा आहे.
२. भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न १० गुणांचा आहे.
३. भाग क मधील कोणत्याही दोन संक्षिप्त टीप लिहा. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न ५ गुणांसाठी आहे.

भाग -अ (कोणतेहीदोन)

(२X१५ =३०)

प्रश्न.१) कुटुंब म्हणजे काय विषद करा व त्याचे कार्य सांगा

प्रश्न.२) सामाजिक नियंत्रण स्पष्ट करा व त्याची साधने सांगा

प्रश्न.३) समाजांमधीलभेद विशद करा.

प्रश्न.४) सामाजीकीकरण म्हणजे काय ? सामाजीकीकरणाची साधने स्पष्ट करा.

भाग -ब (कोणतेहीदोन)

(३X१० =३०)

प्रश्न.५) समाजशास्त्राचे महत्व स्पष्ट करा.

प्रश्न.६) नियमने आणि मुल्यविशद करा.

प्रश्न.७) समुदाय, व्यक्ती आणि संस्कृती यातील फरकाची चर्चा करा.

प्रश्न.८) सामाजिक गातिशीलता तिच्या प्रकारांसहित स्पष्ट करा.

प्रश्न.९) जाती आणि वर्ग व्यवस्था सामाजिकस्तरीकरणाचा भाग आहे . चर्चा करा

भाग-क (गुण -१०)

(2X5 =1०)

प्रश्न.१०) खालील पैकी टिपा लिहा.

- अ) समाजस्त्राची व्याख्या द्या
- ब) नितीतत्वे
- क) सामाजिक नियंत्रणाची व्याख्या द्या
- ड) सामाजिक चळवळीची व्याख्या द्या.

[Total No. of Question: 07]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A LL.B. (Five Year Course)

CE 0201 : ENGLISH FOR LAW

(2023 CBCS Pattern) (Semester – II)

Time : 03 Hours

Max. Marks : 70

Instructions to Candidates:-

- 1) Part A is for 30 Marks. Attempt any two questions out of three.*
 - 2) Part B is for 40 Marks.*
-

PART - A

[2 x 15 = 30]

- Q.1)** What is language ? Explain relationship between language and law.
- Q.2)** Define concept of Meaning. What are the types of Meaning ?
- Q.3)** What is Communication ? Describe Verbal and Non-verbal communication.

PART – B

[4 x 10 = 40]

Q.4) Attempt any five questions.

i) Ab initio	ii) De facto	iii) Mens rea	iv) Abetment
v) Testator	vi) Eviction	vii) Defendant	

Q.5) Write a Notice on behalf of wife to husband asking for legal separation / divorce.

OR

Write a Report on Annual Prize Distribution held in your college.

Q.6) Write your own Resume applying for the post of a law clerk in solicitory firm.

OR

Write a letter to the 'The Editor, Indian Express, Ahmednagar edition complaining about your local city problems, such as internal streets, electricity, drainage etc.attracting the attention of Administration.

Q.7) Attempt any Two.

1. Actus curiae neminem gravabit
2. Actus non facit reum, nisi mens sit rea
3. Ignorantia facti excusat, ignorantia juris non excusat
4. Ex nudo pacto non oritur actio

[Total No. of Question: 10]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A LL.B. (Five Year Course)

**BA0202 : POLITICAL THEORIES & POLITICAL IDEOLOGIES
(2023 CBCS Pattern) (Semester – II)**

Time : 03 Hours

Max. Marks : 70

Introductions to candidates:

- 1) Answer any three questions from Part A. Each question carry 15 marks.
 - 2) Answer any two questions from Part B. Each question carry 10 marks.
 - 3) Answer questions no. 10 from Part C as directed. Question No. 10 is for 15 marks.
-

PART-A

[2X15=30]

Answer **any two** the following questions. (Essay type)

- Q.1)** What is mean by political theory? Discuss the types and significance of political theory.
- Q.2)** Explain the forms of power and authority.
- Q.3)** Explain Marx's theory of class struggle.
- Q.4)** Discuss various theories of political obligation.

PART-B

[3X10=30]

Answer **any three** of the following questions. (Essay type)

- Q.5)** Explain the negative and positive views of liberty.
- Q.6)** Explain the types of socialism.

Q.7) Discuss Mahatma Gandhi's philosophy of satyagraha.

Q.8) Explain various theories of punishment.

Q.9) Explain social justice theory of Dr. B. R. Ambedkar.

PART-C

[2X5=10]

Q.10) Answer any two of the following questions. (Short notes)

A) Decline of political theory

B) Concept of justice

C) Group theory of power

D) Utilitarianism

[Total No. of Question: 10]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A LL.B. (Five Year Course)

BA0202 : POLITICAL THEORIES & POLITICAL IDEOLOGIES

(2023 CBCS Pattern) (Semester – II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : ३ तास

एकूण गुण : ७०

परीक्षार्थीना सूचना-

१. भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न १५ गुणांचा आहे.
२. भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न १० गुणांचा आहे.
३. भाग क मधील कोणत्याही दोन संक्षिप्त टीप लिहा. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न ५ गुणांसाठी आहे.

भाग – अ

(२X १५= ३०)

१. राजकीय सिद्धांत म्हणजे काय? राजकीय सिद्धांताचे प्रकार आणि महत्त्व यांवर चर्चा करा.
२. सत्ता व अधिसत्तेचे प्रकार स्पष्ट करा.
३. कार्ल मार्क्सचा वर्गसंघर्ष सिद्धांत स्पष्ट करा.
४. राजकीय उत्तरदायित्वाचे विविध सिद्धांत स्पष्ट करा.

भाग-ब

(३X 10= ३०)

५. स्वातंत्र्याचे नकारात्मक आणि सकारात्मक दृष्टीकोन स्पष्ट करा.समाजवादाचे प्रकार स्पष्ट करा.
६. महात्मा गांधीजींचे सत्याग्रहाचे तत्वज्ञान स्पष्ट करा.
७. शिक्षेचे विविध सिद्धांत स्पष्ट करा.
८. डॉ. बी. आर. आंबेडकर यांचा सामाजिक न्याय सिद्धांत स्पष्ट करा.

भाग- क

(२X ५= १०)

1. राजकीय सिद्धांताचा ङ्हास
2. न्यायाची संकल्पना
3. सत्तेचा गट सिद्धांत
4. उपयुक्ततावाद

[Total No. of Question: 10]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A LL.B. (Five Year Course)

**BA 0203: MACRO ECONOMICS, POLICIES & PRACTICE
(2023 CBCS Pattern) (Semester – II)**

Time : 03 Hours

Max. Marks: 70

Introductions to candidates:

- 1) Figures to the right indicate full marks.*
 - 2) Give Diagrams wherever necessary.*
-

Answer the following questions (Essay Type) (Any 02)

[2x15= 30]

- Q.1)** Explain the concept of circular flow of income with two sectors and three sector model.
- Q.2)** Explain in details Classical theory of employment and output.
- Q.3)** What is government budget ? Explain financing of government budget through taxation along with public expenditure of union budget.
- Q.4)** Compare free trade and protectionism in international trade using features, advantages and disadvantages.

Answer the following questions (Essay type) (Any 03)

[3x10= 30]

- Q.5)** Explain phases of business cycle.
- Q.6)** What is deficit finance? Explain the role of union budget in deficit finance.

Q.7) State and explain functions of central bank.

Q.8) Explain absolute advantage theory of international trade.

Q.9) Explain scope and importance of macroeconomics.

Q.10) Answer the following questions (short notes) (Any 02)

[2x5=10]

A) Balance of Payment

B) Full Employment and Unemployment

C) Deflation and Stagflation

D) Foreign Exchange Rate

[Total No. of Question: 10]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A LL.B. (Five Year Course)

BA 0203: MACRO ECONOMICS, POLICIES & PRACTICE

(2023 CBCS Pattern) (Semester – II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : ३ तास

एकूण गुण : ७०

परीक्षार्थीना सूचना-

- भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न १५ गुणांचा आहे.
- भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न १० गुणांचा आहे.
- भाग क मधील कोणत्याही दोन संक्षिप्त टीप लिहा. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न ५ गुणांसाठी आहे.

भाग – अ

(२X १५= ३०)

Q1) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (निबंध प्रकार) (कोणतीही 02) [३०]

अ) उत्पन्नाच्या चक्राकार प्रवाहाची संकल्पना दोन क्षेत्रे आणि तीन क्षेत्र मॉडेलसह स्पष्ट करा.

ब) रोजगार आणि उत्पादनाचा शास्त्रीय सनातनी सिद्धांत तपशीलवार स्पष्ट करा.

क) सरकारी अर्थसंकल्प म्हणजे काय? केंद्रीय अर्थसंकल्पाच्या सार्वजनिक खर्चासह कर आकारणीद्वारे सरकारी अर्थसंकल्पचा वित्त पुरवठा स्पष्ट करा.

ड) वैशिष्ट्ये, फायदे आणि तोटे वापरून आंतरराष्ट्रीय व्यापारातील मुक्त व्यापार आणि संरक्षणवादाची तुलना करा.

भाग-ब

(३X 10= ३०)

Q2) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (निबंध प्रकार) (कोणतीही 03) [३०]

अ) व्यवसाय चक्राचे टप्पे स्पष्ट करा.

ब) वित्तीय तूट म्हणजे काय? तुटीच्या अर्थसंकल्पात केंद्रीय अर्थसंकल्पाची भूमिका स्पष्ट करा.

क) मध्यवर्ती बँकेची कार्ये सांगा आणि स्पष्ट करा.

ड) आंतरराष्ट्रीय व्यापाराचा परिपूर्ण फायदा सिद्धांत स्पष्ट करा.

इ) समग्र अर्थशास्त्राची व्याप्ती आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

भाग- क

(२X ५= १०)

Q3) खालील प्रश्नांची उत्तरे द्या (लहान नोट्स) (कोणतीही 02) [१०]

अ) व्यवहार तोल

ब) पूर्णरोजगार आणि बेरोजगारी

क) चलनवाढ आणि मंणी

ड) परकीय चलन ँर

[Total No. of Question: 10]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A LL.B. (Five Year Course)

**BA 0204 : THEORETICAL PERSPECTIVES OF SOCIOLOGY
(2023 CBCS Pattern) (Semester – II)**

Time : 03 Hours

Max. Marks : 70

Introductions to candidates:

- 1) All questions are compulsory.*
 - 2) Figures to the right indicate full marks.*
-

PART - A

Attempt any two questions

[2×15=30]

- Q.1)** Explain the French and Industrial Revolutions.
- Q.2)** Elaborate the Significance of theories and their relationship with Law.
- Q.3)** Explain the Darwinism and super organic evolution.
- Q.4)** Explain the M..N.Srinivas Views on Caste and Social Stratifications'

PART - B

Attempt any three questions

[3×10=30]

- Q.5)* Explain the Durkheim's view on Social Solidarity and Social Structure
- Q.6)* Elaborate the Marxist Perspectives of A,R, Desai.
- Q.7)* Explain Andre Battles View on Caste and Class.
- Q.8)* Explain the Marks Contributions on Dialectical Materialism.
- Q.9)* What is Feminism? Explain its various types.

PART - B

***Q.10)* Attempt any two questions**

[2×5=10]

- a) Enlightenment
- b) Positivism
- c) Social Solidarity
- d) Conflict School.

[Total No. of Question: 10]

SEAT No. -

SAVITRIBAI PHULE PUNE UNIVERSITY, PUNE

And

NEW LAW COLLEGE, AHMEDNAGAR

First Year B.A LL.B. (Five Year Course)

BA 0204 : THEORETICAL PERSPECTIVES OF SOCIOLOGY

(2023 CBCS Pattern) (Semester – II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : ३ तास

एकूण गुण : ७०

परीक्षार्थीना सूचना-

- भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न १५ गुणांचा आहे.
- भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न १० गुणांचा आहे.
- भाग क मधील कोणत्याही दोन संक्षिप्त टीप लिहा. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न ५ गुणांसाठी आहे.

भाग -अ (30 गुण)(कोणतेहीतीन)

2x१५ =30

प्रश्न.१) फ्रेंचराज्यक्रांती आणि औद्योगिक क्रांती स्पष्टकरा.

प्रश्न.२) सिद्धांताचे महत्व आणि कायद्याशी त्यांचा संबंध विशद करा.

प्रश्न.३) डार्विनवाद आणि जैविक उत्क्रांती स्पष्ट करा.

प्रश्न.४) जात आणि सामाजिकस्तरीकरणाबाबत एम. एन, श्रीनिवास यांचे मत स्पष्ट करा.

भाग - ब (गुण -३०) (कोणतेही तीन)

३X१० =३०

प्रश्न.५) सामाजिकऐक्यभाव आणि सामाजिक संरचनेबाबत दुखेम यांचा दृष्टीकोन स्पष्ट करा.

प्रश्न.६) ऐ. आर. देसाई यांचा मार्क्सवादी दृष्टीकोन विषद करा.

प्रश्न.७) जात आणि वर्गाबाबत आंद्रेबेतले यांचे विचार स्पष्ट करा.

प्रश्न.८) द्वंद्वत्मक भौतिकवादाबाबत मार्क्स यांचे योगदान स्पष्ट करा.

प्रश्न.९)स्त्रीवाद म्हणजे काय ? त्यांची विविध प्रकार सांगा.

भाग-क (गुण -१०) (कोणतेही दोन)

५x2 = १०

प्रश्न.१०)खालीलटिपा लिहा.

अ) प्रबोधनकाळ

ब) प्रत्यक्षवाद

क) सामाजिक एकात्मता

ड.) संघर्ष संप्रदाय

Total No. of Questions : 8]

SEAT No. :

PC-4022

[Total No. of Page : 1

[6363]-231

B.A. LL.B.

(Second Year of Five Year Law Course)

**CE - 0301 : LEGAL LANGUAGE AND LEGAL REASONING
(2023 Pattern) (CBCS) (Theory) (Semester - III)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Answer any two questions from Part 'A'. Each question in Part 'A' carries 15 marks.*
- 2) *Answer any four questions from Part 'B'. Each question in Part 'B' carries 10 marks.*

PART - A

[2 × 15 = 30]

Attempt **Any Two** questions from the following :

- Q1)** What is advocacy? Discuss qualities of a good lawyer.
- Q2)** Draft a sale deed of a flat with the proper use of legal language.
- Q3)** Explain legal reasoning with reference to Dahyabhai Chhaganbhai Thakkar v. State of Gujarat.

PART - B

[4 × 10 = 40]

Attempt **Any Four** questions from the following :

- Q4)** Define legal language. What is difference between Legal English and General English?
- Q5)** Discuss brief history of law in India.
- Q6)** Draft a notice given to the wife by a husband intimating his intention to initiate divorce proceedings.
- Q7)** Discuss client interviewing and its importance for lawyers.
- Q8)** What is logic? How does it play significant role in legal profession?

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4023

[Total No. of Pages : 4

[6363]-232
S.Y. B.A. LL.B.
(Second Year of Five Year Law Course)
BA-0302 : PUBLIC POLICY AND PUBLIC
ADMINISTRATION
(2023 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Answer any TWO questions from Part-A. Each question in Part-A is for 15 Marks.*
- 2) *Answer any THREE questions from Part-B. Each question in Part-B is for 10 Marks.*
- 3) *Answer questions no. 10 from Part-C as directed. The question no. 10 is for 10 Marks.*

PART - A

[2 × 15 = 30]

- Q1)** Explain the meaning of Public Administration. Discuss the stages of the evolution of Public Administration as an academic discipline.
- Q2)** Discuss the meaning and objectives of Public Policies. Explain various types of Public Policies with examples.
- Q3)** Critically evaluate Max Weber's Bureaucratic Approach to study Public Administration in detail.
- Q4)** What is Judicial Administration? Explain various provisions of maintaining the Independence of the Judiciary in India.

PART - B

[3 × 10 = 30]

- Q5)** State the meaning of Accountability and Control. Explain Legislative Control Over Executives and Administration in India.
- Q6)** Write a detailed note on Ethics in Judicial Administration.
- Q7)** Explain with examples the impact of Public Policies and Executive Actions on society.
- Q8)** Explain the Scientific Management Approach to Study Public Administration propounded by F.W. Taylor in detail.
- Q9)** Discuss the relationship of Public Administration with Political Science and Law.

P.T.O.

PART - C

[2 × 5 = 10]

Q10) Write a short note on the following. (Any Two)

- a) Policy vs Rules
- b) POSDCORB
- c) E-courts
- d) Good Governance

❧❧❧

Total No. of Questions : 10]

PC-4023

[6363]-232

S.Y. B.A. LL.B.

(Second Year of Five Year Law Course)

BA - 0302 : सार्वजनिक धोरण आणि लोकप्रशासन

(2023 Pattern) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

सूचना :

- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
- 2) भाग-ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग-ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
- 3) निर्देशानुसार भाग-क मधील प्रश्न क्रमांक 10 चे उत्तर द्या. प्रश्न क्रमांक 10 हा एकूण 10 गुणांचा आहे.

भाग - अ

[2 × 15 = 30]

- प्रश्न 1) लोकप्रशासनाचा अर्थ स्पष्ट करा आणि लोकप्रशासन या विषयाच्या विकासाच्या टप्प्यांची चर्चा करा.
- प्रश्न 2) सार्वजनिक धोरणाच्या अर्थ आणि उद्दिष्टांची चर्चा करा. सार्वजनिक धोरणांचे विविध प्रकार उदाहरणांसह स्पष्ट करा.
- प्रश्न 3) मॅक्स वेबरच्या नोकरशाही दृष्टिकोनाचे (ब्युरोक्रॅटीक अप्रोचचे) चिकित्सक मूल्यमापन करा.
- प्रश्न 4) न्यायिक लोकप्रशासन (जुडीशियन अॅडमिनिस्ट्रेशन) म्हणजे काय? भारतात न्यायालयांचे स्वातंत्र्य अबाधित रहावे यासाठी असलेल्या विविध तरतुदींची चर्चा करा.

भाग - ब

[3 × 10 = 30]

- प्रश्न 5) लोकप्रशासनामधील उत्तरदायित्व आणि नियंत्रण यांचा अर्थ सांगा. भारतात कायदेमंडळ कार्यकारी मंडळ व लोकप्रशासनावर प्रस्थापित करत असलेल्या नियंत्रणाच्या विविध तरतुदींची चर्चा करा.
- प्रश्न 6) 'न्यायिक लोकप्रशासनातील नैतिकता' यावर सविस्तर चर्चा करा.

- प्रश्न 7) सार्वजनिक धोरण आणि कार्यकारी मंडळाच्या कृतींचे समाजावर होणारे परिणाम उदाहरणांच्या आधारे स्पष्ट करा.
- प्रश्न 8) फेडरल टेलर यांचा लोकप्रशासनाचा अभ्यास करण्याचा 'शास्त्रीय व्यवस्थापन दृष्टिकोन' (सायंटिफिक मॅनेजमेंट अप्रोच) विशद करा.
- प्रश्न 9) लोकप्रशासनाचा राज्यशास्त्र व विधी या विषयांसोबत असलेला परस्पर संबंध स्पष्ट करा.

भाग - क

- प्रश्न 10) टिपा लिहा. (कोणत्याही दोन) [2 × 5 = 10]
- अ) सार्वजनिक धोरण आणि नियम यांतील फरक
- ब) POSDCORB (पोस्डकॉर्ब)
- क) ई-कोर्ट
- ड) सुशासन (गुड गव्हर्नन्स)

ॐ ॐ ॐ

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4024

[Total No. of Pages : 4

[6363]-233

S.Y. B.A. LL.B.

ECONOMICS

**BA-0303 : Theories of Development and Indian Economy
(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - III)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) *Answer any two questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.*
- 2) *Answer any three questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.*
- 3) *Answer question No.10 from Part C as directed. Each question in Part C is for 5 marks.*
- 4) *Draw a diagram wherever necessary.*

PART - A

[2 × 15 = 30]

- Q1)** Why does black money exist in India? How can we reduce black money and corruption?
- Q2)** What is poverty? How do we measure poverty? What are the policies to reduce poverty?
- Q3)** Explain the Big Push Theory.
- Q4)** What is economic development? How is economic growth different from economic development?

P.T.O.

PART - B

[3 × 10 = 30]

- Q5)** What causes regional disparity in India?
- Q6)** What is sustainability? How do the SDGs help with sustainability?
- Q7)** What is the problem of hunger in India? How does the Public Distribution System (PDS) help?
- Q8)** What is Myrdal's Theory of Circular Causation?
- Q9)** What are the problems with corporatization of farming?

PART - C

Q10) Write short notes on any two :

[2 × 5 = 10]

- a) Determination of HDI
- b) SMEs and MSMEs
- c) Institutional and Non- Institutional Agricultural Credit
- d) Multidimensional Poverty Index

Total No. of Questions : 10]

PC-4024

[6363]-233

S.Y. B.A. LL.B.

ECONOMICS

BA-0303 : Theories of Development and Indian Economy

(2023 Pattern) (CBCS) (Semester - III)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना :
- 1) भाग-अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
 - 2) भाग-ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
 - 3) भाग-क मधील प्रश्न क्रमांक 10 चे निर्देशानुसार उत्तर द्या. भाग क मधील प्रत्येक प्रश्न 5 गुणांचा आहे.
 - 4) आवश्यक तेथे आकृती काढा.

भाग - अ

[2 × 15 = 30]

- प्रश्न 1) भारतात काळा पैसा का अस्तित्वात आहे? आपण काळा पैसा आणि भ्रष्टाचार कसा कमी करू शकतो?
- प्रश्न 2) दारिद्र्य म्हणजे काय? आपण दारिद्र्य कसे मोजतो? दारिद्र्य कमी करण्यासाठी कोणत्या धोरणांचा वापर होतो?
- प्रश्न 3) बिग पुष सिद्धांत स्पष्ट करा.
- प्रश्न 4) आर्थिक विकास म्हणजे काय? आर्थिक वाढ आणि आर्थिक विकास यात काय फरक आहे?

- प्रश्न 5) भारतातील प्रादेशिक असमानतेची कारणे काय आहेत?
- प्रश्न 6) शाश्वतता म्हणजे काय? SDGs शाश्वततेमध्ये कसे मदत करतात?
- प्रश्न 7) भारतातील भुकेची समस्या काय आहे? सार्वजनिक वितरण प्रणाली (PDS) कशी मदत करते?
- प्रश्न 8) मायरेडल याची परस्पर संबंधित प्रभाव सिद्धांत काय आहे?
- प्रश्न 9) शेतीच्या कॉर्पोरेटायझेशनसह समस्या काय आहेत?

भाग - क

- प्रश्न 10) कोणत्याही दोन वर छोट्या नोट्स लिहा : [2 × 5 = 10]
- अ) एचडीआय निश्चिती
- ब) लघु व मध्यम उद्योग (SMEs आणि MSMEs)
- क) संस्थात्मक आणि बिगर-संस्थात्मक कृषी कर्ज
- ड) बहुआयामी दारिद्र्य निर्देशांक (Multidimensional Poverty Index)

❧❧❧

Total No. of Questions : 10]

SEAT No. :

PC-4025

[Total No. of Pages : 4

[6363]-234

S.Y. B.A.LL.B.

BA - 0304 : SOCIETY IN INDIA
(2023 CBCS Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions to the candidates:

- 1) Answer any TWO questions from Part A. Each question in Part A is for 15 marks.
- 2) Answer any THREE questions from Part B. Each question in Part B is for 10 marks.
- 3) Answer question No.10 from Part C as directed. The question No. 10 is for 10 marks.

PART - A

[2 × 15 = 30]

- Q1) Explain in detail pre- and post-independence Dalit Movement in India.
- Q2) Define Social Institution. Discuss the interrelationship between Family, Marriage and Kinship.
- Q3) What is Pluralism? Explain how diversity shaped the Indian Society.
- Q4) What are the characteristics of Tribal society? Discuss pre-independence tribal movement in India.

PART - B

[3 × 10 = 30]

- Q5) Discuss the differences between Rural and Urban Society.
- Q6) Explain the relationship between State and civil society in context of NGO's and Pressure Groups.
- Q7) Define Gender? Explain how Indian society is stratified based on gender.
- Q8) Critically evaluate the factors for continuity and social change in India.
- Q9) Define Regionalism. Elaborate the issues of regionalism in Indian Society.

P.T.O.

10) Write Short Notes on (any two)

- a) Issues of language
- b) Primitive and Nomadic Tribe
- c) Westernization
- d) Class stratification

Total No. of Questions : 10]

PC-4025

[6363]-234

S.Y.B.A.LL.B.

BA - 0304 : SOCIETY IN INDIA
(2023 CBCS Pattern) (Semester - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास]

[एकूण गुण : 70

- सूचना : 1) भाग अ मधील कोणत्याही दोन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग अ मधील प्रत्येक प्रश्न 15 गुणांचा आहे.
- 2) भाग ब मधील कोणत्याही तीन प्रश्नांची उत्तरे द्या. भाग ब मधील प्रत्येक प्रश्न 10 गुणांचा आहे.
- 3) निर्देशानुसार भाग क मधील प्रश्न क्रमांक 10 चे उत्तर द्या. प्रश्न क्रमांक 10 हा एकूण 10 गुणांचा आहे.

भाग - अ

[2 × 15 = 30]

- प्रश्न 1) भारतातील स्वातंत्र्यपूर्व व स्वातंत्र्योत्तर दलित चळवळीचे सविस्तर विवेचन करा.
- प्रश्न 2) सामाजिक संस्थेची व्याख्या करा. कौटुंबिक, विवाह आणि नातेसंबंध यांच्यातील आंतरसंबंधांवर चर्चा करा.
- प्रश्न 3) बहुलवाद म्हणजे काय? विविधतेने भारतीय समाजाला कसे आकार दिले ते समजावून सांगा.
- प्रश्न 4) आदिवासी समाजाची वैशिष्ट्ये कोणती? भारतातील स्वतंत्र्यपूर्व आदिवासी चळवळीची चर्चा करा.

भाग - ब

[3 × 10 = 30]

- प्रश्न 5) ग्रामीण आणि शहरी समाजातील फरकांवर चर्चा करा.
- प्रश्न 6) स्वयंसेवी संस्था आणि दबाव गटांच्या संदर्भात राज्य आणि नागरी समाज यांच्यातील संबंध स्पष्ट करा.
- प्रश्न 7) लिंगभाव परिभाषित करा? लिंगाच्या आधारे भारतीय समाजाचे वर्गीकरण कसे केले जाते हे समजावून सांगा.
- प्रश्न 8) भारतातील सातत्य आणि सामाजिक परिवर्तनाच्या घटकांचे समीक्षक मूल्यमापन करा.
- प्रश्न 9) प्रादेशिकतेची व्याख्या करा. भारतीय समाजातील प्रादेशिकतेचे मुद्दे विशद करा.

भाग - क

प्रश्न 10) टिपा लिहा: (कोणत्याही दोन)

[2 × 5 = 10]

- अ) भाषेचे प्रश्न
- ब) आदिम व भटक्या जमाती
- क) पाश्चिमात्यीकरण
- ड) वर्ग स्तरीकरण

